

SUSFOODBEL

Transitie naar gezonde voedingspatronen via duurzame voedselsystemen in België: De verschillende duurzaamheidseffecten van prioritaire beleidsacties

DUUR
01/09/2022 – 01/12/2026

BUDGET
945.657 €

PROJECT BESCHRIJVING

Context

In België is ongeveer 20% van de totale uitstoot van broeikasgassen te wijten aan het voedselsysteem (waarvan 10% aan de landbouwproductie). Gezonde voeding creëren door middel van duurzame voedselsystemen is van cruciaal belang voor de overgang naar een koolstof neutrale samenleving in België.

Algemene doelstellingen

De belangrijkste doelstelling van het project SUSFOODBEL bestaat erin meerdere directe en indirecte duurzaamheidseffecten te meten van de overgang van huidige voedingspatronen naar gezonde voedingspatronen via duurzame voedselsystemen in België, en ook te meten welke bijdrage prioritaire beleidsacties leveren om een dergelijke overgang te realiseren.

De belangrijkste doelstellingen zijn:

- 1) Het identificeren van prioritaire beleidsmaatregelen en hun voedingstrajectscenario's op basis van een nieuwe voedselbeleidsindex, een bedrijfseffectbeoordeling op voeding en milieu, een representatief consumentenonderzoek en consumentenexperimenten;
- 2) het ontwikkelen en toepassen van een op maat gemaakt LCA-gebaseerd duurzaamheidseffectbeoordelingskader om de verschillende duurzaamheidseffecten van het geselecteerde prioritaire beleid en de voedingstrajectscenario's te beoordelen;
- 3) voor de prioritaire beleidsmaatregelen een systematische verkenning uitvoeren van de wisselwerkingen en synergiën tussen actoren, beleidsdomeinen en bestuursniveaus, en van de on(samenhang) tussen die prioritaire beleidsmaatregelen.

Methodologie

In het kader van dit project zullen nieuwe instrumenten en processen worden toegepast om het huidige beleid van de Belgische regeringen en de engagementen en praktijken van grote Belgische voedingsbedrijven grondig te evalueren, met een sterke betrokkenheid en medewerking van de stakeholders, en om belangrijke prioritaire beleidsmaatregelen en hun trajectscenario's van boer tot bord af te leiden met het oog op het creëren van gezonde voedingspatronen door middel van duurzame voedselsystemen. Deze voedingspatronen zullen worden gedefinieerd aan de hand van de aanbevelingen van de EAT Lancet commissie, aangepast aan de Belgische context. De belangstelling van de consument en de bereidheid van regeringen en bedrijven om deze prioritaire acties te ondernemen, zullen worden beoordeeld.

SUSFOODBEL

Er zal een uitgebreid LCSA-kader (LCSA = 'Life Cycle Sustainability Assessment') worden ontwikkeld om meerdere directe en indirecte duurzaamheidseffecten te meten van de transitie van huidige voedingspatronen naar gezonde voedingspatronen via duurzame voedselsystemen in België, en ook om te meten welke bijdrage de prioritaire beleidsacties leveren om een dergelijke transitie te realiseren. De duurzaamheidseffecten omvatten effecten op de natuurlijke omgeving (d.w.z. de kwaliteit van het ecosysteem, de volksgezondheid, het eindpunt waarop hulpbronnen uitgeput raken) en diverse sociale en sociaaleconomische effecten (d.w.z. de voedselaankopen van de consument, zijn voedingspatroon, de kosten en betaalbaarheid van voeding, de volksgezondheid en gerelateerde ongelijkheden, en de kosten van en uitgaven voor gezondheidszorg). Om de uiteindelijke reeks beleidsaanbevelingen voor de federale regering te onderbouwen, zal voor elk van de prioritaire beleidsacties een systematisch onderzoek naar compromissen en synergiën tussen actoren, beleidsdomeinen en bestuursniveaus worden uitgevoerd.

Mogelijke impact van het onderzoek

Er zullen concrete beleidsaanbevelingen voor de federale regering worden geformuleerd, rekening houdend met de geschatte duurzaamheidseffecten ervan, alsook met diverse implementatieoverwegingen (d.w.z. aanvaardbaarheid voor de consument, belemmeringen en factoren om de uitvoering van het beleid mogelijk te maken, synergiën en wisselwerkingen tussen actoren, beleidsdomeinen en bestuursniveaus en (in)coherenties tussen vastgestelde beleidsacties). Dit project zal naar verwachting resulteren in een voorstel voor een nationale agenda met concrete prioritaire acties om gezonde voedingspatronen te creëren door middel van duurzame voedselsystemen.

Verwachte finale resultaten

De voedselbeleidsindex, de bedrijfseffectbeoordeling en het aangepaste LCSA-kader kunnen de federale regering helpen om de voortgang van de transitie in de loop der tijd te volgen, en de duurzaamheidseffecten van toekomstige voorgestelde beleidsmaatregelen in te evalueren.

CONTACT INFORMATIE

Coördinator

Dr Stefanie Vandevijvere

Sciensano

Departement Epidemiologie en volksgezondheid

stefanie.vandevijvere@sciensano.be

Partners

Dr Brecht Devleesschauwer

Sciensano

Departement Epidemiologie en volksgezondheid

brecht.devleesschauwer@sciensano.be

Dr Nicolas Berger

Sciensano

Departement Epidemiologie en volksgezondheid

nicolas.berger@sciensano.be

Prof Erik Mathijs

Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven)

Departement Aard- en Omgevingswetenschappen

erik.mathijs@kuleuven.be

Prof Wouter Achten

Université libre de Bruxelles (ULB)

Faculté des Sciences Campus du Solbosch

Wouter.achten@ulb.ac.be

Prof Jo Dewulf

Universiteit Gent (UGent)

Faculteit bioingenieurswetenschappen

Jo.dewulf@ugent.be

LINKS